

ACTIVITEITENVERSLAG 2020

4 maart 2021

WOORD VAN DE VOORZITTER

Zoals u merkt, zit deze nieuwe aflevering van het activiteitenverslag in een nieuw jasje. Ook de [website](#) van de Commissie is opgefrist.

Op inhoudelijk vlak had de nieuwe Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC), pas opgericht in januari 2020, een behoorlijk drukke agenda. Zowel over een ontwerp van ordonnantie als over richtplannen van aanleg, de gewestelijke stedenbouwkundige verordening, verordenende besluiten (het besluit 'vrijstellingen', het besluit 'vergunningen van beperkte duur') enz. werden adviezen uitgebracht.

Hoewel de Commissie, net als iedereen, in haar werking zwaar is getroffen door de gezondheidscrisis, heeft zij ook haar rol als adviseur van de regering in deze historische gezondheids- en sociale crisis ter harte genomen.

Nu ze in haar nieuwe samenstelling kan rekenen op experts op acht competentiedomeinen en dus een brede en geïntegreerde expertise kan aanbieden voor een duurzame ontwikkeling van het Gewest, staat de nieuwe Commissie meer dan ooit ter beschikking van de regering om projecten technisch te begeleiden.

Ze werd net als iedereen geconfronteerd met de coronapandemie en heeft bijstand geleverd aan de opstelling van het Brusselse relanceplan. Ze is overtuigd van de noodzaak om een echte ecologische en sociale transitie tot stand te brengen om uit de crisis te raken.

Bovendien heeft haar nieuwe prospectieel 'Prospect', onder leiding van prof. Eric Corijn, eind 2020 twee perspectiefnota's over de Metropool en de Wijken uitgewerkt om op verschillende niveaus een debat op gang te brengen over de uitdagingen van het Gewest en de operationalisering van de projecten van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling op deze gebieden.

In juni 2020 had ik de gelegenheid om, samen met prof. Corijn, onze werkzaamheden te presenteren aan de Commissie Territoriale Ontwikkeling van het Brussels Parlement, die belangstelling toonde voor de voortzetting van de dialoog.

Er wordt ook verder samengewerkt met de 'zustercommissies' van de andere twee gewesten: de 'Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed' (SARO) van het Vlaamse Gewest en de 'Pôle Aménagement du Territoire' van de Economische en Sociale Raad (CESE) van Wallonië: tijdens een werkdag kon er van gedachten worden gewisseld over de gewestelijke agenda's (met name de 'betonstop') en de beleidslijnen van de grote Belgische steden.

De Commissie zal deze koers blijven volgen in 2021, in de hoop een constructief debat op gang te brengen met alle drijvende krachten van het Gewest en zijn hinterland.

Benoît Périlleux

Voorzitter

Installatie van de nieuwe Gewestelijke Ontwikkelingscommissie op 30 januari 2020

Toespraak van minister-president Rudy Vervoort

Toespraak van de nieuwe voorzitter van de Commissie, Benoît Périlleux

Myriam Cassiers (voormalige secretaris GOC)
Thierry Mercken (nieuwe secretaris GOC)

Ontmoeting Pôle Aménagement du territoire-SARO-GOC in Luik op 12 februari 2020

Behandelde thema's:

Stand van zaken van de gewestelijke beleidslijnen en strategieën op het vlak van ruimtelijke ordening.
Beleid van de grote steden op het vlak van huisvesting en stedelijke woonomgeving.

[Voorstelling van de Commissie aan het Parlement op 6 juli 2020](#)

INHOUDSOPGAVE

Woord	van	de	voorzitter
.....			1
<i>Terugkerende thema's die in de verschillende adviezen van de GOC in 2020 aan bod kwamen ....</i> 7			
1.	HERINNERING AAN DE OPDRACHTEN VAN DE GEWESTELIJKE COMMISSIE (artikel 7 van het BWRO)		9
	Ledenlijst.....		9
2.	ADVIEZEN.....		10
2.1.	Ontwerpen van richtplannen van aanleg (RPA)		10
2.1.1.	RPA Heyvaert		10
2.1.2.	RPA Josaphat		12
2.1.3.	RPA Herrmann Debroux.....		13
2.1.4.	RPA Wet.....		16
2.2.	Voorontwerp van ordonnantie Schoolplan Huisvesting		18
2.3.	Ontwerpbesluit vrijstellingen en vergunningen van beperkte duur		Erreur ! Signet non défini.
2.4.	Ontwerp van herziening van de GSV		19
2.5.	Adviezen Cel Prospect		
2.5.1.	Ontwerp van Relance- en ontwikkelingsplan (post corona).....		21
2.5.2.	Grootstedelijke ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....		23
2.5.3.	De wijken valoriseren in het GPDO en het stadsproject		21
2.6.	Toekomstige herziening van het GBP		Erreur ! Signet non défini.
3.	Varia.....		26

Terugkerende thema's die in de verschillende adviezen van de GOC in 2020 aan bod kwamen

➤ Coronacrisis

Naar aanleiding van haar advies over het relanceplan heeft de Commissie de aandacht gevestigd op een aantal essentiële elementen die onmisbaar zijn voor een behoorlijk herstel:

- De crisis is een opportuniteit om te leren anders te functioneren en de acties op een transversale manier op elkaar te laten aansluiten, rekening houdend met de verschillende niveaus van het GPDO.
- Het herstel is een werk van lange adem en moet daarom voor de lange termijn en in fasen worden uitgewerkt. Het herstel moet ook op een dynamische manier verlopen: zowel op maatschappelijk en gewestelijk niveau (lockdown, verbod op bepaalde activiteiten ...) als op individueel niveau (quarantaine) zal het in 'golven' verlopen.
- Het herstel zal dan ook maar kunnen slagen als niet alleen de regering een goed beleid uitstippelt, dat door de besturen in de praktijk wordt omgezet en dat de economische sector van de ondernemingen aanzwengelt, maar als ook de bevolking de plannen op een actieve manier ondersteunt. Ook de verenigingswereld, het maatschappelijk middenveld, de wereld van de vrijwilligers en de culturele sector zullen een actieve rol moeten spelen om te helpen het sociale weefsel te herstellen, met een grotere aandacht voor solidariteit, vooral dan met de zwakste leden van onze samenleving.

De Commissie pleit voor een governance met een duidelijke en dynamische oriëntatie, een zichtbare en actieve leiding, die de middelen van de departementen en de besturen mobiliseert, maar die ook openstaat voor de levendige krachten van de maatschappij en die openbaar-private partnerships en de mobilisatie van het maatschappelijk middenveld bevordert.

Dit alles moet in een ruimer kader worden gezien: het BHG en zijn grootstad Brussel als Europese hoofdstad, Brussel als zeer diverse kleine wereldstad en de netwerken van de steden, de kandidatuur van Brussel als culturele hoofdstad voor 2030 enz.

➤ Governance: juridische ordonnanciering/bestuurlijke samenhang en performantie

De Commissie vraagt om een onderzoek van de relevantie van de ter beschikking gestelde instrumenten voor de ruimtelijke ordening of, met andere woorden, de toereikendheid van het juiste instrument om de juiste doelstellingen te bereiken.

Zij pleitte voor een transversale visie en samenhang met de andere plannen (GPDO, GBP, Gewestelijk Parkeerplan, CoBRACE, GMP) en reglementen (harmonisering van de GSV met de andere wetgevinginstrumenten van de Huisvestingscode, CoBRACE, GPCE enz.).

De Commissie stelde voor om de tekst van het vrijstellingsbesluit leesbaarder en gemakkelijker hanteerbaar te maken, om alles wat betrekking heeft op tijdelijke handelingen en werken te bundelen in een specifiek besluit en om twee afzonderlijke besluiten op te stellen, respectievelijk voor de 'klassieke' eigendommen en voor de beschermde eigendommen.

Zij achtte het wenselijk om in het BWRO een stedenbouwkundige melding op te nemen die een soepeler beheer van tijdelijke bezettingen mogelijk maakt.

De Commissie hechtte haar goedkeuring aan het initiatief om de termijnen voor aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning voor sociale huisvesting te verkorten.

Zij vestigde wel de aandacht op het feit dat een verbetering van de termijnen er alleen kan komen als de administratie in staat is de dossiers adequaat op te volgen.

1. HERINNERING AAN DE OPDRACHTEN VAN DE GEWESTELIJKE COMMISSIE (artikel 7 van het BWRO)

"De regering vraagt het advies van de Gewestelijke Commissie over de voorontwerpen van ordonnanties en over de ontwerpen van decreten met betrekking tot de aangelegenheden die in de Brusselse Code voor Ruimtelijke Ordening (CoBAT) worden vermeld en die een belangrijke invloed hebben op de ontwikkeling van het Gewest.

De Gewestelijke Commissie is belast met het uitbrengen van een met redenen omkleed advies over de ontwerpen van gewestelijk ontwikkelingsplan, van gewestelijk bestemmingsplan, van richtplannen van aanleg, van gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen en over de ontwerpen van gemeentelijke ontwikkelingsplannen.

De Gewestelijke Commissie kan, inzake de uitvoering of de aanpassing van de plannen en verordeningen waarover zij zich moet uitspreken, opmerkingen maken of suggesties voordragen bij de Regering.

Zij stelt algemene richtlijnen voor in verband met het voorbereiden en het opmaken van ontwikkelings- en bestemmingsplannen alsmede van stedenbouwkundige verordeningen.

De Regering kan bovendien alle kwesties met betrekking tot de ontwikkeling van het Gewest aan de Gewestelijke Commissie voorleggen."

LEDENLIJST

Effectieve leden:

Michel HUBERT, Benoît PERILLEUX, Paul VERMEYLEN, Bruno CLERBAUX, Ischa LAMBRECHTS, Gilles LEDENT, Eric CORIJN, Hughes KEMPENEERS, Steyn VAN ASSCHE, Benoît DASSY, Sarah DE BOECK, Adil EL MADANI, Marie-Madeleine MENNENS, Isabelle QUOILIN, Christian FRISQUE, Ann VOETS, Séverine LITS, Isabelle VAN ASBROEK

Plaatsvervangende leden:

Peter BENUSKA, Simon BIDAL, Jean-Philippe DEVISSCHER, Pascal HANIQUE, Serge KEMPENEERS, Christophe LOIR, Bertrand MARLOT, Annabel SCHATTEEN, Laurent SCHILTZ, Aurélie TRIGAUX, Anton VAN ASSCHE, Renaud VAN MELSEM, Guillaume VANNESTE, Pauline VARLOTEAUX, Patrick VEROUGSTRAETEN, Manuela VON KUEGELGEN.

- **Methodologie van de RPA's:** De Commissie wees op de negatieve gevolgen van het feit dat meerdere RPA's tegelijkertijd worden voorgelegd aan het openbaar onderzoek en op de te korte termijnen voor het uitbrengen van adviezen.
- **Overgang van de economische activiteit van de autohandel:** Aangezien de autohandel niet zal worden verplaatst, aangezien het project van de RORO-terminal niet doorgaat en deze activiteitensector sterk in verval is, heeft de Commissie verzocht om een studie en een scenario waarin rekening wordt gehouden met een vertraagde overgang van de huidige economische activiteiten en met de ontwikkeling van activiteiten die een aanvulling vormen op de verkoop van tweedehandsvoertuigen.
- **Productieve activiteiten:** De Commissie staat positief tegenover het behoud van de productieve activiteiten en tegenover de zoektocht naar een nieuw evenwicht tussen huisvesting, een leefbare omgeving en de natuur.

Ze was wel van mening dat de visie van het RPA om de handel in tweedehandsvoertuigen te verplaatsen, geen rekening houdt met het feit dat de economische activiteiten niet simpelweg door andere domeinen kunnen worden vervangen. Ze was dus eerder voorstander van het idee om de negatieve impact van deze handel op de leefbaarheid van de wijk te verminderen, een geleidelijke overgang door te voeren en de nadruk te leggen op het begeleiden van de huidige bedrijven naar andere competenties die reeds in de wijk aanwezig zijn.

- **Mobiliteit:** De Commissie bracht een negatief advies uit over de mobiliteitsvoorstellen van het RPA met betrekking tot de verenigbaarheid van recreatie en logistiek op de kades langs het kanaal en de omvorming van de Mariemontkaai tot een straat met eenrichtingsverkeer. Ze heeft verzocht om een grondige reflectie op gewestelijke schaal in samenhang met het GMP en het BKP.
- **Verdichting en sociale huisvesting:** De Commissie verheugde zich over de verplichting dat alle projecten met een oppervlakte van meer dan 2.000 m² voor huisvesting over minstens 20% sociale woningen moeten beschikken. Ze heeft wel gevraagd om een verduidelijking van bepaalde punten, zoals de gratis overdracht van de sociale woningen aan een overheidsinstantie, de geconventioneerde huisvesting ...
- **Groene en openbare ruimten:** De Commissie stond zeer positief tegenover het Park van de Kleine Zenne en het idee van een parknetwerk, maar hamerde wel op de kwaliteit van de openbare ruimte.
- **Bouwprofiel van de gebouwen:** De Commissie heeft gevraagd om de kwaliteit van de binnenterreinen van huizenblokken te garanderen en dus om een maximale hoogte vast te stellen voor de gebouwen die een impact uitoefenen op de binnenterreinen.
- **Toepassing van het verordenende luik:** Gezien de onmogelijkheid om af te wijken van de reglementaire voorschriften van de RPA's, verzocht de Commissie om te voorzien in een zekere flexibiliteit en om in het strategische luik duidelijk aan te geven waar er afwijkingen zijn van de bestaande bepalingen van het GBP en de GSV.

Ze heeft ook gevraagd om bepaalde bijzondere voorschriften te verduidelijken.

2.1.2. ONTWERP VAN RICHTPLAN VAN AANLEG JOSAPHAT

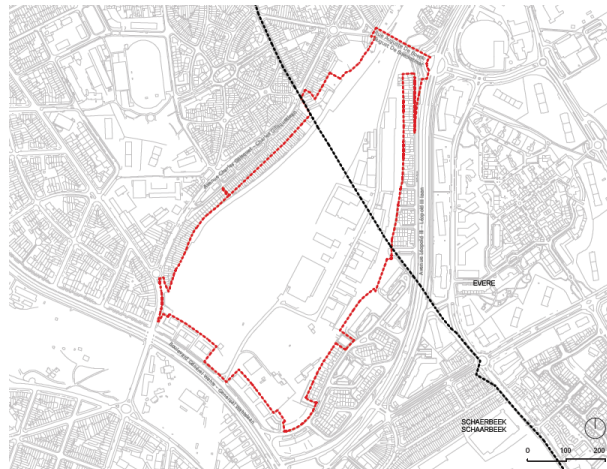

Figure 02: Périmètre envisagé pour le projet de PAD Josaphat
Périmètre du PAD
Limites communales

Luchtfoto van de Josaphatsite

Advies van 30 april 2020

3 vergaderingen: 3 en 10 maart, 23 april 2020

De Commissie heeft een ongunstig advies over het ontwerp van RPA in zijn huidige vorm uitgebracht. Zij heeft gevraagd om de regeling voor de verstedelijking van de Josaphatsite te herzien en het MER aan te vullen met studies naar het landschap en de biodiversiteit en met ruimtelijke en functionele alternatieven.

Gezien het nieuwe openbare onderzoek dat zal moeten plaatsvinden, heeft de Commissie aanbevolen om het programma en de ruimtelijke weergave van het RPA te herdefiniëren en daarbij rekening te houden met de volgende opmerkingen:

- de duurzaamheidsambities van het project verhogen in de verschillende gebieden die onder het referentiekader 'duurzame wijken' vallen, vooral dan de versterking van het ecologisch potentieel en het behoud en de ontwikkeling van de biodiversiteit;
- het stedelijk ontwerp van vastgoedontwikkeling herzien om het innovatiever en kwalitatief beter te maken, rekening houdend met het noodzakelijkerwijs evoluerende karakter ervan;

- rekening houden met de noodzaak om een spoorlijn met vier sporen te maken en de gevolgen daarvan voor de perrons.

2.1.3. ONTWERP VAN RICHTPLAN VAN AANLEG HERRMANN DEBROUX

Advies van 9 juli 2020

7 vergaderingen: 4, 11, 18, 23, 25 juni, 2 en 9 juli 2020

De Commissie was unaniem van mening dat het ontwerp van RPA noodzakelijk is om de E411-as om te vormen tot een stadsboulevard en ter ondersteuning van de multimodale mobiliteit die de wijken opnieuw met elkaar kan verbinden en de verplaatsingen voor voetgangers en fietsers kan vergemakkelijken. Ze waardeerde de kwaliteit van de doelstelling om de stadstoegang op te waarderen. Ze heeft wel de volgende opmerkingen geformuleerd:

1. Samenwerking

De Commissie benadrukte de noodzaak om verder te gaan dan louter overleg door een proces van echte samenwerking met de verschillende betrokken partijen op gang te brengen.

2. Perimeter

Zoals in het RPA Kazernes is aangegeven, was de Commissie van mening dat de perimeter van het ontwerp niet toelaat om de aansluitingen en verbindingen die met de aangrenzende wijken moeten worden gecreëerd, optimaal te benutten. De Commissie pleitte ervoor om in het strategisch luik van het ontwerp van RPA rekening te houden met kaart 1 van het GPDO. Op die kaart kon men immers vaststellen dat het ontwerp opgenomen was in een meer uitgestrekte zone, die rekening hield met de plaats en de rol van het ontwerp in de gewestelijke stedelijke structuur op verschillende schalen. Afgezien van de site Kazerne Usquare moet de dynamiek van een 'universitaire wijk' die de verschillende campussen omvat, verbonden worden met Delta, zoals in Flagey of bij het kerkhof van Elsene, een schakel in het globale stadsproject.

3. Mobiliteit

- Het project zal worden uitgevoerd in combinatie met een verbeterd openbaarvervoeraanbod (GEN, bus met hoge capaciteit, tram 8), dat gegarandeerd moet worden.
- De capaciteit van de binnen- en buitenrijdende verkeersstroom in Brussel is verminderd, maar het mobiliteitsprobleem ligt vooral bij het buitenrijden, zoals blijkt uit het MER: deze kwestie verdient nader onderzoek.
- Er is een dringende en cruciale nood aan een betere intergrootstedelijke en intergewestelijke samenwerking om de coherentie van de algemene planning en de mobiliteitsprojecten te waarborgen.
- De ontradingsparking zo ver mogelijk stroomopwaarts aanleggen en bovendien met een aansluiting op het openbaar vervoer met een hoge frequentie.
- Voorzien in een eindhalte voor bussen aan het station van Etterbeek.

4. Stedelijke vormen en bouwprofielen

De Commissie zou graag zien dat het MER de denkoefening over de bouw van torens binnen de perimeter verdiept, met een multicriteria-analyse van de keuze van de ligging ervan en de daaruit voortvloeiende gevolgen, met name op het gebied van stedelijke perspectieven. De Commissie pleitte voor een beperking van bepaalde bouwprofielen, met name voor de gebouwen aan de rand van het nieuwe park op de Demey-site, die een bouwprofiel moeten hebben dat beter verenigbaar is met de noodzakelijke bezonning in deze groene ruimte.

5. Groen en blauw netwerk

De Commissie vroeg aandacht voor de kwaliteit van de groene en blauwe ruimten en hun verbindingen. In het Zoniënwoud moet een ecoduct dat deze naam waardig is, een aanzienlijke breedte hebben, en niet een minimale.

Het park op de Demey-site moet de breedte hebben die wordt aanbevolen in het MER (50 m).

6. Groene promenade

Aangezien het moeilijk is voor fietsers en voetgangers om naast elkaar te bestaan, is het belangrijk om het promenadenetwerk te scheiden van de snelle fietsroute. Op het gebied van netwerken moet meer aandacht worden besteed aan de gelijktijdige ontwikkeling van het zachte promenadenetwerk met het groene en blauwe netwerk en het snelle fietsroutenetwerk.

7. Voorschriften

De voorschriften van het RPA op één lijn brengen met die van het GBP: een vereenvoudigde opstelling in dezelfde volgorde als in het GBP, een lijst van voorschriften die afwijken van de huidige regels en een verklarend gedeelte.

8. Huisvesting

Een quotum van sociale woningen en woningen voor middeninkomens vastleggen.

De Commissie was van mening dat deze kwestie op het niveau van het Gewest moest worden bekeken teneinde een zeker evenwicht te bereiken in de prijzen voor sociale woningen in alle gemeenten.

9. Rommelmarkt

Dit punt moet aan bod komen in het RPA gezien het gewestelijke belang en de gebruikswaarde ervan.

10. SDC

Het concept en de ligging van de SDC's moeten worden bijgestuurd.

11. Biomethanisatie en Recypark

Deze kwesties moeten worden besproken bij de herziening van het GBP, er is een gewestelijke en intergrootstedelijke strategie nodig om te bepalen waar ze moeten worden gevestigd.

12. Erfgoeddimensie

Alle plannen zouden hiermee rekening moeten houden en dit zou vermeld moeten staan in het reglementair en toelichtend luik. De bescherming van de gebouwen blijft marginaal en projectontwerpers moeten de sloop van gebouwen als laatste redmiddel overwegen of op zijn minst rechtvaardigen waarom zij niet eerst een verbouwing hebben overwogen. De Commissie heeft aandacht voor het lot van de gebouwen die op de bewaarlijst staan.

De Commissie heeft de volgende aanbevelingen gedaan:

➤ Opvolging en operationalisering

Gezien de omvang van de perimeter heeft de Commissie een zeer uitgebreid opvolgingsproces aanbevolen binnen de hele 'observatieperimeter': het is essentieel om af te stappen van de logica van de verkeersader om de aangrenzende wijken en de vele projecten in de omgeving van deze invalsweg goed te integreren (projecten in de Vorstlaan, het nieuwe gemeenteplein ...). Het zal er ook op aankomen om de coherentie van de inrichting te waarborgen door middel van particuliere en publieke stedenbouwkundige vergunningen.

➤ Groene ruimten en openbare ruimten

De Commissie heeft aanbevolen om naast het RPA een 'Beeldkwaliteitsplan' voor de openbare ruimten te ontwikkelen, zoals dat is gebeurd voor de Kanaalzone. In dit verband is het belangrijk om met name de rol en de werking en de aansluitingen van de verschillende 'parkways' te verduidelijken.

➤ Quartier Latin

De Commissie was van mening dat er een ontbrekende schakel bestaat tussen het Usquare-project (Kazerne Toussaint) en het RPA Herrmann-Debroux: een lineaire strategie (wegencontract?) zou nuttig zijn om de strategische visie voor dit deel van het gewestelijk grondgebied te vervolledigen, rekening

houdend met sleutelementen zoals het station van Etterbeek, de verbreding van de Fraiseurbrug voor voetgangers en het openbaar vervoer en de verbinding met Solbosch, de herstructureringsprojecten van de universiteitscampus, de residentiële projecten en de heraanleg van de Pleinlaan en de Triomflaan.

2.1.4. ONTWERP VAN RICHTPLAN VAN AANLEG WET

Advies van 29 oktober 2020

8 vergaderingen: 3, 10, 17, 24 september, 1, 8, 15 en 29 oktober 2020.

Net als voor al haar adviezen over RPA's verwees de Commissie in haar voorwoord naar de stedelijke context die in het GPDO gedefinieerd is en waarbinnen het RPA Wet kadert.

Ze formuleerde ook algemene opmerkingen bij alle ontwerpen van RPA's, waarin werd onderzocht hoe aan de hoofddoelstellingen van het GPDO werd tegemoetgekomen. Deze opmerkingen maken deel uit van alle adviezen over de huidige en toekomstige ontwerpen van RPA's.

De Commissie heeft vervolgens het ontwerp Wet geanalyseerd en de volgende opmerkingen geformuleerd:

Operationaliteit

Gezien de complexiteit en het belang van het project moet het in fasen worden opgezet. Talrijke huizenblokken hebben het voorwerp gevormd van recente investeringen of ingrijpende renovaties en zullen op korte termijn dus niet meer evolueren.

De behoeften van de Europese Commissie zullen naar aanleiding van de coronacrisis opnieuw worden geëvalueerd, het beheer van de overgangperiode moet bijgevolg worden gewaarborgd.

Doelstellingen

De Commissie steunt de ambitie om een duurzame en levendige wijk te creëren, maar ze is van mening dat het RPA daartoe moet worden gewijzigd, waarbij rekening moet worden gehouden met de volgende elementen:

- GPDO: veel aspecten van het GPDO hebben niet meegespeeld bij de denkoefening over het RPA (verbindingen met de Vijfhoek, transversaliteit, metropoolvorming ...).
- Perimeter: de Commissie vraagt om het project te integreren in een uitgestrekter gebied om de aansluitingen en verbindingen met de aangrenzende wijken optimaal te benutten (perimeter van het RS).
- Kantoorbehoeften: Die zijn gewijzigd als gevolg van de coronacrisis (telewerken) en de Europese Commissie zal bijgevolg haar behoeften herbekijken.
- Verdichting: De omvang van de toename van de huidige dichtheid beperken gezien de veroorzaakte problemen, vooral dan op het vlak van het verkeer.
- Circulaire economie: de bekommernis over het hergebruik van bouwmaterialen is niet aanwezig genoeg in de denkoefening. Er zou een inventaris of een atlas van de materialen moeten worden opgenomen in het RPA.
- Mobiliteit: samenhang met het GMP, het transitverkeer in de Wetstraat ondergronds laten gaan (door een ongebruikt deel van de parking Wet te gebruiken), voorkeur voor zachte vervoerswijzen om de leefomgeving van de wijk te verbeteren.
- Impact van de hoogbouw op de erfgoedgebieden: verwerping van het idee van torens in de huizenblokken I en J langs de Kleine Ring gezien de impact op het Koningsplein en het Koninklijk Park; verzoek om het bouwprofiel van de geplande torens in de huizenblokken te beperken, gezien de impact op het uitzicht naar en vanaf de arcades van het Jubelpark en de schaduw op de bewoonde wijken rond de squares. De Commissie vraagt de regering om een standpunt in te nemen over de te behouden uitzichten en de gevolgen van de torens, met name op het gebied van de stedelijke perspectieven.
- Renovatie van de bestaande gebouwen: Herziening van algemene voorschrift 9 (Clausule inzake het behoud van de bestaande gebouwen die niet in overeenstemming zijn met de voorschriften van het RPA) om een uitbreiding van de oppervlakte in geval van renovatie toe te staan, op voorwaarde dat het wel degelijk om woningen gaat.

- Mix kantoren/woningen: de Commissie vraagt om voor het huizenblok van de Europese Commissie dezelfde regels voor de mix kantoren/woningen als voor de andere huizenblokken toe te passen.
- Reconversie van de door de Europese Commissie verlaten kantoorgebouwen in de Europese wijk buiten de perimeter van het SPW: de Commissie verzoekt om regels die de verbouwing van deze gebouwen tot woningen verplicht zou stellen.
- Culturele uitdagingen: van de wijk een echt stadscentrum van de Europese hoofdstad maken, niet louter wat de herinrichting van het grondgebied betreft, maar ook inzake evenementen (festiviteiten, beurzen, festivals).
- Woningen binnen ieders bereik: in het RPA een quotum voor woningen binnen ieders bereik opnemen (betaalbare huisvesting, gezinswoningen, woningen aangepast aan ouderen).
- Landschapskwaliteitplan: onmisbaar om de kwaliteit van de groene en openbare ruimten te garanderen en te zorgen voor samenhang in de concrete inrichting (stadsmeubilair, openbare verlichting).
- Voorschriften: enerzijds de voorschriften in overeenstemming brengen met die van het GBP (formulering en opstelling) en anderzijds de voorschriften wijzigen om tegemoet te komen aan de specifieke en algemene opmerkingen van de Commissie.

2.2. VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE SCHOOLPLAN HUISVESTING

Advies van 7 mei 2020

Twee vergaderingen: 30 april en 7 mei 2020

De Commissie hechtte haar goedkeuring aan het initiatief om de termijnen voor aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning voor sociale huisvesting te verkorten.

Zij vestigde wel de aandacht op het feit dat een verbetering van de termijnen er alleen kan komen als de administratie in staat is de dossiers adequaat op te volgen.

Zij vroeg ook om de maatregel uit te breiden tot alle woningen met een sociaal doel en tot de renovatiedossiers voor sociale woningen.

2.3. ONTWERPBESLUIT VRIJSTELLINGEN EN VERGUNNINGEN VAN BEPERKTE DUUR

Advies van 28 mei 2020

Drie vergaderingen: 30 januari, 14 mei en 28 mei.

De Commissie specificeerde dat dit advies moest worden gelezen in samenhang met het tegelijkertijd uitgebrachte advies over de wijzigingsprocedure van de GSV. Ze besliste ook om er een advies in op te nemen over het ontwerpbesluit betreffende stedenbouwkundige vergunningen van beperkte duur, omdat dit nauw samenhangt met het vrijstellingsbesluit.

De Commissie was verheugd over de bereidheid van de regering om de administratieve rompslomp in verband met de stedenbouwkundige vergunning te verlichten en verzocht om de invoering van een monitoringsysteem om de maatregelen zo nodig aan te passen.

Zij stelde ook voor om de tekst leesbaarder en gemakkelijker hanteerbaar te maken, om alles wat betrekking heeft op tijdelijke handelingen en werken te bundelen in een specifiek besluit en om twee afzonderlijke besluiten op te stellen, respectievelijk voor de 'klassieke' eigendommen en voor de beschermde eigendommen.

Tot slot achtte ze het wenselijk om in het BWRO een stedenbouwkundige melding op te nemen die een soepeler beheer van tijdelijke bezettingen mogelijk maakt (met vrijstellingen van vergunning).

2.4. ONTWERP VAN HERZIENING VAN DE GSV

Advies van 28 mei 2020

10 vergaderingen: 4, 6, 11, 13, 18, 20 februari, 12 maart, 7, 14 en 28 mei 2020

De Commissie werd in november 2019, nog onder de voormalige Gewestelijke Ontwikkelingscommissie, om advies gevraagd.

Naar aanleiding van de vernieuwing van de leden van de GOC in januari 2020 en de gezondheidscrisis in verband met COVID-19 stemde het kabinet van minister Smet in met een verlenging van de deadline voor het uitbrengen van het advies.

Er werd eerst in werkgroepen vergaderd om de behandeling van het dossier te bespoedigen. Vervolgens bracht de nieuwe Commissie het volgende advies uit:

De Commissie benadrukte dat de GSV naast het strikt regelgevende aspect een instrument is dat het hele gewestelijke grondgebied bestrijkt en dat betrekking heeft op meerdere aspecten van de stedelijke omgeving. Het is dus een visie op de ruimtelijke ordening die het GPDO op grote schaal bekendheid zou moeten geven en het zou moeten integreren in het ontwerp van stedelijke projecten.

Zij heeft gewezen op het belang van de volgende punten:

- Harmonisering van de GSV met de andere wetgevingen (Huisvestingscode, COBRACE, GPCE enz.).
- Verdichting: De kwestie van de verdichting wordt ad hoc per gebouw behandeld, zonder totaalvisie, wat leidt tot een verdere verdichting van huizenblokken die al te sterk verdicht zijn en het niet of weinig dicht maken van huizenblokken die geen hoge bouwdichtheid kennen.
- Beschikken over specifieke maatregelen voor hoge gebouwen: er is nood aan een alomvattende strategie voor deze kwestie in het kader van een territoriale aanpak.
- Verduidelijking van de doelstellingen voor elke titel om te zorgen dat de regels geen dode letter blijven en dat ze in overeenstemming zijn met het GPDO.
- Toevoeging van bepaalde begrippen: biotooppoppervlaktefactor, circulaire economie, hergebruik van materialen ...
- Rationalisering: één enkele woordenlijst met alle definities.
- Aanvulling van het MER: gebrek aan tekeningen, vergelijkingen tussen de actuele en de toekomstige toestand, kaarten van verboden of beperkte zones ...

Zij heeft de volgende opmerkingen geformuleerd:

Titel I: Kenmerken van de bouwwerken en hun naaste omgeving

- Omdat verordeningen geen doelstellingen hoeven te vermelden omdat die geen normatieve waarde hebben, heeft de Commissie voorgesteld om deze doelstellingen te verplaatsen naar een niet-regelgevende preambule en om na te gaan of ze zijn afgestemd op de strategische plannen.
- Gebrek aan bezorgdheid voor het milieu in de volledige GSV (reconversie van gebouwen en materialen, circulaire economie).

De Commissie verzocht om de volgende wijzigingen:

Plaatsing en bouwprofielen

- De voorkeur geven aan externe gevelisolatie, maar enkel als er daarbij geen afbreuk wordt gedaan aan het architecturale erfgoed.
- Voorzien in specifieke normen voor gebouwen die bestemd zijn voor productieve activiteiten, logistiek en voorzieningen.
- Bouwprofielen: rekening houden met het typische morfologische geheel van de wijk en de toegestane bouwprofielen aanpassen per zone om een ruimere beschouwing van het stedelijke landschap mogelijk te maken (niet streven naar een hoog gemiddelde als er in de wijk lagere bouwprofielen zijn).

Titel II: Bewoonbaarheidsnormen voor woningen

- Oppervlakte van de woningen: Behoud van de huidige minimale oppervlakte, maar het moet mogelijk zijn om die te verlagen op voorwaarde dat dit naar behoren wordt gemotiveerd. De vermindering moet gepaard gaan met een verhoging van de collectieve gemeenschappelijke ruimten die verbonden zijn met het gebouw (tuinen, stadsmoestuinen, wasruimte) en de openbare gemeenschappelijke ruimten (voorzieningen, groene ruimten).
- Mogelijke afwijking van de huidige regels door een project als wordt aangetoond dat de architecturale en woonkwaliteiten ervan voldoende zijn en minstens de normen van de Huisvestingscode naleven.
- Harmonisering en verduidelijking van de regels (met name met de Huisvestingscode).
- Toepassingsgebied: te breed, het zou beperkt moeten zijn tot nieuwbouw en tot toevoegingen aan een bestaand gebouw om te vermijden dat erfgoed zou moeten voldoen aan bewoonbaarheidsnormen die in strijd zijn met de intrinsieke architecturale kenmerken ervan.
- Gebrek aan verduidelijking in bepaalde regels: verdeling van gebouwen, andere woonvormen, doorlopende woningen ...
- Studentenwoningen: ervoor zorgen dat de woningen niet onder de normen voor bewoonbaarheid zakken en dat mensen met een laag inkomen niet kiezen voor studentenwoningen (vastgoedspeculatie).

TITEL IV: Toegankelijkheid van gebouwen voor personen met beperkte mobiliteit

De Commissie benadrukte dat de toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit, met name gezien de toename van het aantal ouderen, in de toekomst van essentieel belang zal zijn om ouderen of personen met beperkte mobiliteit de grootst mogelijke autonomie te geven. Alles moet toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers (deuren, deurbellen enz.), maar ook voor iedereen met een handicap.

TITEL V: Reclame en uithangborden

Aangezien deze titel volledig is herschreven, had de Commissie graag gezien dat het MER een vergelijking had gemaakt tussen de oude en de nieuwe tekst, met name op een cartografisch plan. Een

synthese met schetsen en een kaart om de twee teksten beter te kunnen vergelijken, zou opportuun zijn.

Zij betreunde het gebrek aan duidelijkheid van de definities en stelde voor de algemene leesbaarheid van de titel te verbeteren door middel van een vereenvoudigde brochure voor de handelaars, waarin de toepasselijke regels worden samengevat.

TITEL VI: De openbare ruimte

De Commissie was van mening dat deze titel geen garantie bood voor de kwaliteit van de projecten, omdat hij gericht was op minimumnormen voor de basisbehoeften van de gebruikers. In een aantal gevallen is het de bedoeling geen vergunningen op te leggen, zodat alles toegestaan zal zijn. De Commissie merkte op dat, als een project wordt opgesplitst in verschillende kleine werkzaamheden, er geen stedenbouwkundige vergunning meer nodig zal zijn, zodat een goede ruimtelijke ordening niet gewaarborgd is.

De Commissie steunde het advies van de KCML, die opriep tot een grondige herziening van de volledige titel VI om meer respect voor het stadslandschap in te bouwen (al dan niet in structurerende ruimtes of GCHEWS).

De Commissie was van mening dat de openbare ruimte naast de verplaatsingsfunctie ook belangrijke functies op het gebied van recreatie, landschap, verblijf en continuïteit van natuurlijke systemen vervult. Ze herinnerde eraan dat het nieuwe GPDO vertrekt van een ecosysteemanalyse.

Ze was van mening dat, bij gebrek aan een regisseur en/of een Beeldkwaliteitsplan om de verschillende activiteiten in de openbare ruimte te regelen, de GSV moet zorgen voor een transversale visie op de openbare ruimte die de verschillende functionele, erfgoed-, esthetische en landschappelijke aspecten samenvat.

Zo heeft het plan Good Move zijn handleiding met voorschriften opgesteld in een overwegend functionalistische geest, die in strijd kan zijn met sommige bepalingen van de GSV. In dit verband is het van belang om het verplichten van de stedenbouwkundige vergunningen voor alle aanpassingen en actoren van de openbare ruimte te handhaven (zie Vrijstellingsbesluit).

Met name op het vlak van de mobiliteit is er behoefte aan samenhang tussen de verschillende plannen om Brussel bereikbaar te houden met alle vervoermiddelen met het oog op de multimodaliteit en om Brussel in staat te stellen zijn rol als multimodale en internationale hoofdstad te blijven spelen. Zij heeft haar oproep om de normen te harmoniseren herhaald.

TITEL VII: De parkeernormen buiten de openbare weg

De Commissie waardeerde de verbeteringen die in de nieuwe versie van de GSV zijn aangebracht, maar drong erop aan dat de vermindering van de parkeergelegenheid langs en buiten de openbare weg gefaseerd zou worden ingevoerd en gepaard zou gaan met de ontwikkeling van alternatieven en begeleidende maatregelen die in samenhang met de andere beleidslijnen zouden moeten worden uitgevoerd.

Zij pleitte nogmaals voor een transversale visie en samenhang met andere plannen (GPDO, Gewestelijk Parkeerplan, CoBRACE, GMP).

2.5. ADVIEZEN VAN DE PROSPECTIECEL

De Gewestelijke Ontwikkelingscommissie riep in haar midden een prospectiecel (PROSPECT) in het leven onder leiding van prof. Eric Corijn. Het betreft het opstellen van de adviezen van de Commissie

in het kader van haar opdracht om instructies en adviezen te geven inzake de evolutie van het stadsproject en om de follow-up en de uitdagingen van de territoriale ontwikkeling binnen het kader van het GPDO aan te pakken.

Het door Prospect verrichte voorbereidende werk voor het relanceplan vormde de echte start voor deze cel, die daarna ook twee lange verslagen over de metropool en de wijken heeft opgesteld.

Zij heeft andere commissies bij haar werkzaamheden betrokken via systematische bilaterale ontmoetingen en heeft contact gelegd met de het departement Studies van Perspective en met het BSI en zijn directeur Simon Boone.

[2.5.1 Ontwerp van relance- en herontwikkelingsplan \(post corona\)](#)

Advies van 24 augustus 2020

Eén vergadering op 20 augustus 2020

De Commissie heeft de ernst van de situatie in kaart gebracht, niet alleen met betrekking tot de gezondheids crisis, maar ook met betrekking tot de negatieve effecten op de economie en het sociale weefsel. Ze heeft ingezien hoe belangrijk is het om de oude structuren en dynamieken zo snel mogelijk opnieuw op te starten. Maar ze was ook van mening ook dat het streven om terug te keren naar een maatschappij van vóór de coronacrisis blijk geeft van een onderschatting van de diepte van de crisis, de noodzaak om op veiligheidsvlak waakzaam te blijven en de kosten voor de overheidsbegrotingen. Bovendien heeft de gezondheids crisis de tekorten in ons systeem blootgelegd met betrekking tot huisvesting, de spreiding van de openbare en groene ruimten, de toegang tot de diensten en de voorzieningen die nodig zijn tijdens een lockdown enz.

Het kwam erop aan om te reageren op de uitdagingen die ons te wachten stonden en dan meer bepaald "de manier waarop de stad in een onzekere toestand moet evolueren" en dan vooral op de plaatsen waar het sociale weefsel het meest werd bedreigd: de volkswijken, de (vergeten?) culturele evenementen en de ontmoetingen met familie of vrienden.

Het ging in werkelijkheid niet om een herstel, maar wel om een begeleiding in een transitieperiode.

Dit alles bracht de Commissie ertoe om de aandacht te vestigen op een aantal essentiële elementen die onmisbaar zijn voor een behoorlijk herstel:

- De crisis is een opportuniteit om te leren anders te functioneren en de acties op een transversale manier op elkaar te laten aansluiten, rekening houdend met de verschillende niveaus van het GPDO.
- Het herstel is een werk van lange adem en moet daarom voor de lange termijn en in fasen worden uitgewerkt. Het herstel moet ook op een dynamische manier verlopen: zowel op maatschappelijk en gewestelijk niveau (lockdown, verbod op bepaalde activiteiten ...) als op individueel niveau (quarantaine) zal het in 'golven' verlopen.

- Het herstel zal dan ook maar kunnen slagen als niet alleen de regering een goed beleid uitstippelt, dat door de besturen in de praktijk wordt omgezet en dat de economische sector van de ondernemingen aanzwengelt, maar als ook de bevolking de plannen op een actieve manier ondersteunt en het vertrouwen herwint, zelfs wanneer bepaalde gezondheidsregels behouden blijven. Ook de verenigingswereld, het maatschappelijk middenveld, de wereld van de vrijwilligers en de culturele sector zullen een actieve rol moeten spelen om te helpen het sociale weefsel te herstellen, met een grotere aandacht voor de zwakste leden van onze samenleving.

Daarom drong de Commissie erop aan dat bij de invoering van de diverse relancemaatregelen rekening werd gehouden met de volgende elementen:

- Transversaliteit tussen sectoren en activiteiten;
- Een actieve en transparante samenwerking tussen de verschillende machtsniveaus (Europees, federaal, regionaal, gemeentelijk en gemeenschappen) en besturen;
- Transversaliteit en integratie van alle bestaande plannen en bijzondere aandacht om de blokkeringen en de langzame werking van de huidige systemen weg te werken;
- Een herziening van alle stadsprojecten die nu al worden uitgewerkt (en niet alleen de SVC's en de DWC's) om ze eventueel te verbeteren rekening houdend met de belangen die de pandemie heeft blootgelegd;
- Eenduidige, informatieve en mobiliserende informatie voor de volledige bevolking;
- Territorialisering van het beleid afhankelijk van de niveaus en de polen waarin in het GPDO is voorzien;
- Een verstandige investering van de beperkte middelen om de gemeenschappelijke effecten te versterken (bv. liquide middelen voor de handelszaken en koopkracht voor de armen) en om de begunstigen en de sociale effecten van solidariteit te combineren;
- Een doelgerichte oproep aan de bevolking om zich in hun wijk te mobiliseren, aan de organisaties om de relance in hun sector te ondersteunen, aan de grote operatoren om mee te werken aan het stadsproject, enz., zodat elke actor een rol krijgt in de relance.

Dit alles moet uitdrukkelijker in een ruimer kader worden gezien: het BHG en zijn grootstad Brussel als Europese hoofdstad, Brussel als zeer diverse kleine wereldstad en de netwerken van de steden, de kandidatuur van Brussel als culturele hoofdstad voor 2030 enz.

De Commissie pleitte voor een governance met een duidelijke en dynamische oriëntatie, een zichtbare en actieve leiding, die de middelen van de departementen en de besturen mobiliseert, maar die openstaat voor de levendige krachten van de maatschappij en die openbaar-private partnerships en de mobilisatie van het maatschappelijk middenveld bevordert.

[2.5.2 Grootstedelijke ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#)

Advies van 19 november 2020.

De cel Prospect van de Commissie heeft de structuur van het stedelijk ecosysteem geanalyseerd zonder zich te beperken tot de bestuurlijke grenzen van het BHG. De Commissie, die adviezen voor de regering

opstelt, kon niet voorbijgaan aan de grootstedelijke schaal, met name voor grote projecten. Ze heeft dus een denkoefening opgestart over het grootstedelijke beleid van het BHG.

De volgende hoofdthema's kwamen naar voren:

- De planning van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in zijn ecosysteem:
  - Het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling/Stadsproject is de beleidsgids voor elke ontwikkeling
  - 3 basispijlers: sociale aspecten, economische aspecten en het leefmilieu
  - Schaal: gewestelijke, communautaire, gemeentelijke maar ook grootstedelijke reikwijdte
- De tijd van de metropolen: samenwerkingsstelsel van de gemetropoliseerde regio's in Europa, strategisch belang van het grootstedelijke vraagstuk, bevoegdheidsgebied.
- Brussel op zoek naar zijn stedelijk ecosysteem: opname van Brussel in het Belgische stedelijke netwerk, relatie met de rand en het ruimere stedelijke gebied, grootstedelijke landschappen, systemische functies enz.
- Enkele scenario's: klassieke metropool, 'thematische' metropool, metropool van metropolen (de meest Europese).
- Wat te doen? Analyseschema, gezondheidscrisis, grootstedelijke visie, governance.
-

[2.5.3 De wijken valoriseren in het GPDO en het stadsproject](#)

Advies van 19 november 2020.

De Commissie heeft vastgesteld dat met het GPDO en instrumenten als de Wijkmonitoring niet of slechts beperkt rekening werd gehouden in de nieuwe ontwerpen voor strategische planning of wijziging van reglementen.

Om dit pleidooi kracht bij te zetten, heeft de Commissie deze brochure gemaakt voor de Brusselse beslissers en operatoren op alle bestuursniveaus, en voor al diegenen die van ver of van dichtbij aan politiek doen of willen doen. Deze brochure is onderverdeeld in twee delen:

Het eerste deel beschrijft de planningsinstrumenten van het GPDO en van de Wijkmonitoring. Het onderzoekt de oorsprong ervan en de intenties die de basis vormen voor deze kwaliteitsvolle planningsinstrumenten, evenals een bepaald aantal voorstellen over de manier waarop die instrumenten beter kunnen worden ingezet in het kader van de sociale en ecologische transitie die de Brusselse Hoofdstedelijke Regering voorstelt in haar beleidsverklaring.

In het tweede deel van deze brochure stelt de Commissie een reeks voorstellen voor over hoe de wijk, buiten die bestaande planningsinstrumenten, ook kan worden gezien als een ideale beleids- en levenskwaliteitsschaal voor het relanceplan na COVID-19 en om een sociale en duurzame stedelijke ontwikkeling te blijven garanderen, ook al zijn de gevolgen van de klimaatopwarming onvermijdelijk.

- Een hiërarchie opstellen van de wijken van lokaal tot grootstedelijk;
- Het gezondheidsbeleid;
- De woonomgeving;
- Het sociaal weefsel;
- De lokale economie;
- De lokale gezelligheid;

- De noodzakelijke transitie;
- De lokale governance;
- De wijk als maatschappelijke uitdaging.

Naast de adviezen die in het kader van de wettelijke procedure zijn uitgebracht, heeft de Commissie ook op eigen initiatief adviezen uitgebracht.

2.6. TOEKOMSTIGE HERZIENING VAN HET GBP

Advies van 26 november

Eén vergadering op 19 november 2020

Gezien het strategische belang van het dossier heeft de Commissie aan het begin van de herzieningsprocedure van het GBP een advies op eigen initiatief uitgebracht.

Zij heeft de volgende opmerkingen geformuleerd:

- De relevantie van de ter beschikking gestelde instrumenten voor de inrichting van het grondgebied of, met andere woorden, de toereikendheid van het juiste instrument om de juiste doelstellingen te bereiken.
- Moet bijvoorbeeld het dichtheidsvraagstuk, dat een van de grote uitdagingen is, op het niveau van het GBP of eerder in de GSV worden behandeld?
- Het bijwerken van de bestaande toestand, waarvoor de te verzamelen gegevens zullen afhangen van deze uitdagingen en doelstellingen, evenals de ambitie van het Plan (specifiek karakter van bepaalde vragen).
- De compilatie van de jurisprudentie van de Raad van State (onder meer de interpretaties van de woordenlijst van het GBP) en de bestuurlijke praktijk van URBAN.
- De toevoeging van een informatief deel zonder regelgevende kracht (noodzaak van bijkomende inventarissen: bv. voor het grootstedelijke aspect).
- Reeds in het begin van het proces, vanaf het overzicht van de bestaande toestand, beschikken over een MER.
- Naar aanleiding van de goedkeuring van het GPDO in 2018, de balans opmaken en zich vragen stellen over de verschillende functies die de bestemmingsplannen kunnen vervullen, en de doelstellingen die ze kunnen nastreven (bescherming van de zwakke functies, duurzame stedelijke inrichting, buurtstad, versterking van de erfgoedkundige kwaliteiten van het Gewest ...).
- De onderlinge afstemming van de gewestelijke plannen, maar ook die op Europese schaal (bv. Natura 2000) (al dan niet met integratie van de bepalingen van de andere plannen in het GBP, nuttig om tegenstrijdigheden en nodeloze herhalingen te vermijden – hierdoor zouden geen andere

plannen hoeven te worden geraadpleegd voor bepaalde thema's (bodempolluatie, overstromingsgebied of niet ...).

- Herziening van de SRO-procedure (ter versoepeling van een eventueel te strikt reglementair deel).
- Beperkingen verbonden aan het BWRO: verzoek om andere begrippen toe te voegen, zoals bodemgebruik, dichtheid (B/T), dichtheid, V/T, biotooppervlaktefactor (BAF), stiltegebieden uit het geluidsplan.
- Actualisering van de GGB's en integratie van de RPA's.
- Bijdrage aan een betere stedelijke veerkracht en de tenuitvoerlegging van de beginselen van duurzame stedelijke inrichting (gecontroleerde dichtheid, functionele mix, waterbeheer, stadslandbouw, energie ...).

3. VARIA

Deelname van een lid van de Commissie, Guillaume Vanneste, aan de jury van de Landscapsprijs op 18 september 2020.

Er werden vier dossiers ingediend en voor analyse aan de juryleden toegezonden. Dit zijn de dossiers:

- Ninoofsepoortpark.
- Parckfarm in Thurn & Taxis.
- Programma van het 101e% van de BGHM.
- Voetgangersbrug in Ukkel.

De beraadslaging van de jury is vertrouwelijk zolang de laureaat nog niet is aangeduid.